

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu)

12. dubna 2018*

„Řízení o předběžné otázce – Životní prostředí – Směrnice 92/43/EHS – Ochrana přírodních stanovišť – Zvláštní oblasti ochrany – Článek 6 odst. 3 – Předběžné šetření (screening) za účelem zjištění, zda je nezbytné provést posouzení důsledků plánu nebo projektu na zvláštní oblast ochrany či nikoliv – Opatření, která mohou být vzata v úvahu za tímto účelem“

Ve věci C-323/17,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím High Court (Vrchní soud, Irsko) ze dne 10. května 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 30. května 2017, v řízení

People Over Wind,

Peter Sweetman

proti

Coillte Teoranta,

SOUDNÍ DVŮR (sedmý senát),

ve složení A. Rosas, předseda senátu, C. Toader (zpravodajka) a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za People Over Wind a P. Sweetmana O. Clarke, solicitor, O. Collinsem, BL, a J. Devlinem, SC,
- za Coillte Teoranta J. Conway, solicitor, S. Murray, BL, a D. McGrathem, SC,
- za Evropskou komisi C. Hermesem a E. Manhaevem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generální advokátky, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 6 odst. 3 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. 1992, L 206, s. 7; Zvl. vyd. 15/02, s. 102, dále jen „směrnice 92/43“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi People Over Wind, nevládní organizací na ochranu životního prostředí, a Peterem Sweetmanem na straně jedné a Coillte Teoranta (dále jen „Coillte“), společností vlastněnou irským státem, na straně druhé, která vykonává svou činnost v odvětví lesnictví, ve věci činnosti nezbytné pro instalaci kabelu připojujícího park větrných elektráren k elektrické síti.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Desátý bod odůvodnění směrnice 92/43 zní:

„vzhledem k tomu, že musí být přiměřeně hodnoceny veškeré plány a programy, které by mohly významně ovlivnit cíle ochrany v lokalitě, která již byla k ochraně navržena nebo bude navržena v budoucnosti;

- 4 Článek 2 této směrnice stanoví:

„1. Cílem této směrnice je přispět k zajištění biologické rozmanitosti prostřednictvím ochrany přírodních stanovišť a volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin na evropském území členských států, na které se vztahuje Smlouva.

2. Cílem opatření přijímaných na základě této směrnice je zachování nebo obnova příznivého stavu z hlediska ochrany u přírodních stanovišť, druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin v zájmu Společenství.

3. Opatření přijímaná na základě této směrnice musí brát v úvahu hospodářské, sociální a kulturní požadavky a regionální a místní charakteristiky.“

- 5 Článek 3 odst. 1 uvedené směrnice zní:

„Pod názvem ‚NATURA 2000‘ bude vytvořena spojitá evropská ekologická síť zvláštních oblastí ochrany. Tato síť složená z lokalit s přírodními stanovišti uvedenými v příloze I a stanovišti druhů uvedenými v příloze II umožní zachovat příslušné typy přírodních stanovišť a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska jejich ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit.

[...]“

- 6 Článek 6 téže směrnice uvádí:

„1. Pro zvláštní oblasti ochrany stanoví členské státy nezbytná ochranná opatření zahrnující v případě potřeby odpovídající plány péče vypracované speciálně pro dané lokality nebo integrované do jiných plánů rozvoje a vhodná opatření právního, správního nebo smluvního charakteru, která odpovídají ekologickým požadavkům typů přírodních stanovišť uvedených v příloze I a druhů uvedených v příloze II, jež se na těchto lokalitách vyskytují.

2. Členské státy přijmou vhodná opatření, aby v oblastech zvláštní ochrany vyloučily poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů ani k vyrušování druhů, pro něž jsou tato území určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné ve vztahu k cílům této směrnice.

3. Jakýkoli plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, podléhá odpovídajícímu posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany. S přihlédnutím k výsledkům uvedeného posouzení důsledků pro lokalitu a s výhradou odstavce 4 schválí příslušné orgány příslušného státu tento plán nebo projekt teprve poté, co se ujistí, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality, a co si v případě potřeby opatří stanovisko široké veřejnosti.

4. Pokud navzdory negativnímu výsledku posouzení důsledků pro lokalitu musí být určitý plán nebo projekt z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, přesto uskutečněn a není-li k dispozici žádná alternativní řešení, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě NATURA 2000. O přijatých kompenzačních opatřeních uvědomí Komisi.

Jestliže se na dotyčné lokalitě vyskytují prioritní typy přírodních stanovišť a/nebo prioritní druhy, pak mohou být uplatněny pouze důvody související s ochranou lidského zdraví a veřejné bezpečnosti s nesporně příznivými důsledky mimořádného významu pro životní prostředí nebo jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu podle stanoviska Komise.“

Irské právo

- 7 High Court (Vrchní soud, Irsko) uvádí, že povolení rozvoje je regulováno prostřednictvím Planning and Development Acts (zákony týkající se územního plánování a urbanismu), jakož i nařízením přijatými na jejich základě. Příslušným orgánem je místní úřad pro územní plánování a odvoláním se zabývá An Bord Pleanála (státní komise pro odvolání ve věcech územního plánování, Irsko).
- 8 Určité druhy výstavby jsou považovány za „osvobozenou výstavbu“ a s výhradou některých výjimek nevyžadují povolení podle zákonů o územním plánování a urbanismu. Příkladem osvobozené výstavby je tak „výstavba zahrnující pokládání hlavního potrubí, kabelů a dalších zařízení pro účely podnikání, realizovaná jakýmkoliv poskytovatelem oprávněným k poskytování elektrikářských služeb.“
- 9 „Osvobozená výstavba“ nicméně může podléhat jiným druhům povolení nebo schvalovacímu řízení. European Communities (Birds and Natural Habitats) Regulations 2011 [nařízení provádějící právní předpisy Evropských společenství (ptačí a přírodní stanoviště) z roku 2011 (dále jen „nařízení z roku 2011“)] se vztahují na jiné projekty než na výstavbu podléhající povolení rozvoje ve smyslu zákonů o územním plánování a urbanismu. Výstavba, která spadá do kategorie „osvobozená výstavba“, však kromě toho musí podléhat povolení podle zákonů o územním plánování a urbanismu, pokud je vyžadováno odpovídající posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43.
- 10 Podle článku 42 nařízení z roku 2011:

„1. Předběžné šetření (screening) za účelem určení, zda je potřeba provést odpovídající posouzení plánu nebo projektu, k němuž byla podána žádost o schválení, nebo který hodlá orgán veřejné správy provést nebo schválit a který není přímo spojený s péčí o lokalitu jakožto evropskou lokalitu nebo pro ni nezbytný, provádí s ohledem na nejlepší vědecké poznatky a s ohledem na cíle ochrany v lokalitě orgán veřejné správy za účelem posouzení, zda tento plán nebo projekt, samostatně nebo v kombinaci s dalšími plány nebo projekty, může mít významný vliv na evropskou lokalitu.

2. Orgán veřejné správy provede předběžné šetření (screening), aby určil, zda předtím, než bude vydáno povolení pro plán nebo projekt, nebo než bude vydáno rozhodnutí o provedení nebo schválení plánu nebo projektu, je potřeba provést odpovídající posouzení podle odstavce 1.

[...]

6. Pokud plán nebo projekt není přímo spojený s péčí o určitou lokalitu jakožto evropskou lokalitu nebo pro ni není nezbytný, a pokud nelze na základě objektivních vědeckých informací v návaznosti na předběžné šetření (screening) podle tohoto článku vyloučit, že tento plán nebo projekt, samostatně nebo v kombinaci s dalšími plány nebo projekty, bude mít významný dopad na evropskou lokalitu, rozhodne orgán veřejné správy tak, že je nezbytné provést odpovídající posouzení plánu nebo projektu.

7. Orgán veřejné správy rozhodne, že není nezbytné provést odpovídající posouzení plánu nebo projektu, pokud plán nebo projekt není přímo spojený s péčí o určitou lokalitu jakožto evropskou lokalitu nebo pro ni není nezbytný, a pokud lze na základě objektivních vědeckých informací v návaznosti na předběžné šetření (screening) podle tohoto článku vyloučit, že tento plán nebo projekt, samostatně nebo v kombinaci s dalšími plány nebo projekty, bude mít významný dopad na evropskou lokalitu.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 11 Spor v původním řízení se týká posouzení možných dopadů instalace kabelů připojujících park větrných elektráren k elektrické síti na dvě zvláštní oblasti ochrany v rámci evropské ekologické sítě Natura 2000, mimo jiné na řeku Barrow a řeku Nore (Irsko). Tato oblast je přírodním stanovištěm irského poddruhu perlorodky říční (*margaritifera durrovensis*, dále jen „perlorodka říční v Nore“). Tento druh je uveden v příloze II směrnice 92/43. Zbývající dospělá populace této perlorodky říční dosahuje podle odhadů uvedených předkládajícím soudem 300 jedinců, přičemž v roce 1991 dosahovala 20 000 jedinců. Délka života každého jedince se pohybuje mezi 70 až 100 lety, ale u perlorodky říční v Nore nedošlo od roku 1970 k rozmnožení. Podle předkládajícího soudu z nedávných návazných průzkumů vyplývá, že tento druh je na pokraji vyhynutí kvůli zvýšenému zanášení říčního koryta Nore, které tento druh obzvláště ohrožuje, jelikož toto zanášení zabraňuje úspěšnému obnovování populace uvedené řeky mladými jedinci.
- 12 Povolení požadované pro rozvoj parku větrných elektráren dotčené ve věci v původním řízení, s výjimkou jejího připojení k síti, bylo předmětem předchozích řízení. Toto povolení udělené v průběhu roku 2013 státní komisí pro odvolání ve věcech územního plánování podléhalo různým podmínkám. Podle podmínky 17 tohoto povolení „bude výstavba probíhat v souladu se stavebním plánem, který bude předložen úřadu pro územní plánování a tímto úřadem písemně odsouhlasen před zahájením výstavby. Tento plán bude obsahovat podrobnosti plánované stavební činnosti v rámci výstavby, včetně [...] k) prostředků zajišťujících, aby odtok povrchové vody byl veden takovým způsobem, aby se do vodních toků nedostávaly žádné nánosy nebo jiné znečišťující látky[...]“.
- 13 Po udělení tohoto povolení řešil stavebník otázku připojení dotčeného parku větrných elektráren k elektrické síti prostřednictvím kabelu, přičemž toto připojení je předmětem sporu v původním řízení.
- 14 Žalobci v původním řízení mají za to, že znečišťující látky ve vodních tocích vzniklé instalací uvedeného připojovacího kabelu, jako jsou nánosy a sedimenty, budou mít negativní dopad na perlorodku říční v Nore.

- 15 Coillte tvrdí, že instalace dotčená ve věci v původním řízení je „výstavba osvobozená“ od povolení ve smyslu platných vnitrostátních předpisů v oblasti rozvoje. Coillte však připouští, že pokud projekt bude vyžadovat odpovídající posouzení dopadů na životní prostředí, bude třeba od místního úřadu pro územní plánování získat územní rozhodnutí.
- 16 S cílem určit, zda je potřeba provést takové odpovídající posouzení, najala společnost konzultanty k provedení uvedeného šetření (dále jen „předběžné šetření (screening)“).
- 17 Zpráva o předběžném šetření (screening) připravená konzultanty dospěla mimo jiné k následujícímu:
- „a) v případě, že nebudou přijata ochranná opatření, existuje riziko, že dojde k uvolňování pevných látek do vodních toků podél navrhované trasy, včetně míst řízeného horizontálního vrtání;
- b) pokud se jedná o [perlorodku říční v Nore], platí, že pokud by výsledkem navrhovaných kabelových stavebních prací bylo uvolňování nánosů nebo znečišťujících látek jako například betonu do říční oblasti osídlené perlorodkou říční prostřednictvím menších potoků nebo říček, mělo by to negativní dopad na populaci perlorodky říční. Usazování štěrku může bránit dostatečnému průtoku vody štěrkem, což mladé [perlorodky říční v Nore] připravuje o kyslík.“
- 18 Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že v této zprávě byla analyzována i „ochranná opatření“.
- 19 Následně na základě uvedené zprávy bylo „programovým manažerem“ poskytnuto společnosti Coillte následující doporučení:
- „Jak bylo podrobně popsáno ve zprávě předběžného šetření [...] o nezbytnosti provést odpovídající posouzení, na základě závěrů této zprávy a s ohledem na nejlepší vědecké poznatky [lze konstatovat, že] práce související s připojením k síti významně neovlivní příslušné evropské lokality z hlediska cílů ochrany evropských lokalit, samostatně nebo v kombinaci s větrnou elektrárnou Cullenagh [(Irsko)] a jinými plány nebo projekty, a odpovídající posouzení se nevyžaduje. Tohoto závěru bylo dosaženo na základě vzdálenosti mezi navrhovaným připojením k síti elektrárny Cullenagh a evropskými lokalitami a na základě ochranných opatření, která byla zapracována do pracovní podoby projektu.“
- 20 Společnost Coillte, jakožto orgán veřejné správy podle článku 42 nařízení z roku 2011, přihlédla k odůvodnění a výše uvedenému doporučení a poté rozhodla, že provedení odpovídajícího posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 nebylo v projednávaném případě nutné.
- 21 Předkládající soud má za to, že rozhodnutí o tom, že provedení odpovídajícího posouzení nebylo nutné, je založeno na „ochranných opatřeních“ uvedených ve zprávě o předběžném šetření (screening). Předkládající soud uvádí, že navržená ochranná opatření, která autoři této zprávy zohlednili, nejsou tak přísná, jako opatření požadovaná v podmínce 17 písm. k) povolení vydaného pro rozvoj dotčeného parku větrných elektráren.
- 22 S ohledem na tyto úvahy se High Court (Vrchní soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:
- „Je možné, a případně za jakých okolností, zohlednit zmírňující opatření při provádění předběžného šetření (screening) za účelem určení, zda je potřeba provést odpovídající posouzení podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43[...]?“

K předběžné otázce

- 23 Úvodem je třeba připomenout, že článek 6 směrnice 92/43 ukládá členským státům řadu povinností a zvláštních postupů, které mají zabezpečit, jak vyplývá z čl. 2 odst. 2 této směrnice, zachování nebo případně obnovu příznivého stavu z hlediska ochrany u přírodních stanovišť, a zejména zvláštních oblastí ochrany (rozsudky ze dne 11. dubna 2013, Sweetman a další, C-258/11, EU:C:2013:220, bod 36 a citovaná judikatura, a ze dne 21. července 2016, Orleans a další, C-387/15 a C-388/15, EU:C:2016:583, bod 31).
- 24 Podle judikatury Soudního dvora musí být ustanovení článku 6 směrnice 92/43 vykládána jako jeden celek s ohledem na cíle ochrany sledované touto směrnicí. Účelem odstavců 2 a 3 tohoto článku je totiž zajišťovat stejnou úroveň ochrany přírodních stanovišť a stanovišť druhů, kdežto odstavec 4 uvedeného článku představuje pouze výjimku z druhé věty uvedeného odstavce 3 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. ledna 2016, Grüne Liga Sachsen a další, C-399/14, EU:C:2016:10, bod 52 a citovaná judikatura).
- 25 Článek 6 uvedené směrnice rozděluje opatření do tří kategorií, a to ochranná opatření upravená v prvním odstavci, preventivní opatření ve druhém odstavci a kompenzační opatření ve čtvrtém odstavci tohoto článku. Ze znění článku 6 směrnice 92/43 vyplývá, že toto ustanovení neobsahuje žádný odkaz na pojem „zmírňující opatření“ (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. července 2016, Orleans a další, C-387/15 a C-388/15, EU:C:2016:583, body 57 a 58 a citovaná judikatura).
- 26 Proto, jak vyplývá z odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, opatřeními, která předkládající soud kvalifikuje jako „zmírňující opatření“ a společnost Coillte je označuje jako „ochranná opatření“, je třeba rozumět opatření, jejichž cílem je zabránit škodlivým účinkům navrhovaného projektu na dotčenou lokalitu nebo je zmírnit.
- 27 Podstatou otázky předkládajícího soudu tak je, zda čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 musí být vykládán v tom smyslu, že za účelem určení, zda je, či není nezbytné následně provést odpovídající posouzení důsledků projektu pro dotčenou lokalitu, je při předběžném šetření (screening) možné zohlednit opatření, jejichž cílem je zabránit škodlivým účinkům uvedeného projektu na tuto lokalitu nebo je zmírnit.
- 28 Podle desátého bodu odůvodnění směrnice 92/43 musí být přiměřeně hodnoceny veškeré plány a programy, které by mohly významně ovlivnit cíle ochrany v lokalitě, která již byla k ochraně navržena nebo bude navržena v budoucnosti. Tento bod odůvodnění nachází vyjádření v čl. 6 odst. 3 této směrnice, který zejména stanoví, že plán nebo projekt, který bude mít pravděpodobně na dotčenou lokalitu významný vliv, může být povolen pouze po předběžném šetření (screening) jeho důsledků pro lokalitu (rozsudek ze dne 7. září 2004, Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, EU:C:2004:482, bod 22).
- 29 Jak připomněl Soudní dvůr, čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 označuje dvě fáze. První fáze, zmíněná v první větě tohoto ustanovení, vyžaduje, aby členské státy provedly odpovídající posouzení důsledků plánu nebo projektu pro chráněnou lokalitu, pokud existuje pravděpodobnost, že tento plán nebo projekt bude mít na tuto lokalitu významný vliv. Druhá fáze, uvedená v druhé větě téhož ustanovení, která nastupuje po zmíněném odpovídajícím posouzení, podmiňuje schválení takového plánu nebo projektu tím, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality, s výhradou ustanovení čl. 6 odst. 4 této směrnice (rozsudek ze dne 21. července 2016, Orleans a další, C-387/15 a C-388/15, EU:C:2016:583, body 44 a 46 a citovaná judikatura).

- 30 Je třeba dodat, že čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 zahrnuje rovněž zásadu obezřetnosti a umožňuje účinně předcházet nepříznivému účinku zamýšlených plánů nebo projektů na celistvost chráněných lokalit. Méně striktní kritérium pro schválení než kritérium uvedené v tomto ustanovení nemůže natolik účinně zajistit dosažení cíle ochrany lokalit, ke kterému směřuje zmíněné ustanovení (rozsudek ze dne 26. dubna 2017, Komise v. Německo, C-142/16, EU:C:2017:301, bod 40 a citovaná judikatura).
- 31 V projednávaném případě, jak se shodují účastníci původního řízení a Komise, se otázky předkládajícího soudu týkají pouze fáze předběžného šetření (screening). Konkrétně se předkládající soud táže, zda opatření, jejichž cílem je zabránit škodlivým účinkům plánu nebo projektu na dotčenou lokalitu nebo je zmírnit, mohou být zohledněny ve fázi předběžného šetření (screening), aby bylo určeno, zda je nezbytné provést odpovídající posouzení důsledků tohoto plánu nebo tohoto projektu na tuto lokalitu.
- 32 Článek 6 odst. 3 směrnice 92/43 jasně uvádí, že povinnost provést posouzení závisí na následujících dvou kumulativních podmínkách: dotčený plán nebo projekt s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, a bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv.
- 33 Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že předkládající soud má první z těchto podmínek za splněnou.
- 34 Pokud jde o druhou podmínku, podle ustálené judikatury podřizuje čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 požadavek odpovídajícího posouzení důsledků plánu nebo projektu podmínce, že existuje pravděpodobnost nebo nebezpečí, že významně ovlivní dotčenou lokalitu. S přihlédnutím zejména k zásadě obezřetnosti takové riziko existuje, pokud nelze vyloučit na základě objektivních skutečností, že tento plán nebo projekt významně dotčenou lokalitu ovlivní (rozsudek ze dne 26. května 2011, Komise v. Belgie, C-538/09, EU:C:2011:349, bod 39 a citovaná judikatura). Posouzení tohoto nebezpečí musí být provedeno zejména ve světle zvláštních vlastností a podmínek životního prostředí lokality dotčené takovým plánem nebo takovým projektem (rozsudek ze dne 21. července 2016, Orleans a další, C-387/15 a C-388/15, EU:C:2016:583, bod 45 a citovaná judikatura).
- 35 Jak tvrdí žalobci v původním řízení a Komise, okolnost, že opatření, jejichž cílem je zabránit škodlivým účinkům plánu nebo projektu na dotčenou lokalitu nebo je zmírnit, jak uvedl předkládající soud, byla zohledněna při posouzení nezbytnosti provést odpovídající posouzení, předpokládá, že je pravděpodobné, že lokalita je výrazným způsobem zasažena a že je proto potřeba provést takové posouzení.
- 36 Tento závěr je potvrzen skutečností, že komplexní a přesná analýza opatření zaměřených na zabránění případným významným dopadům na dotčenou lokalitu nebo jejich zmírnění musí být provedena nikoli ve fázi předběžného šetření (screening), ale právě ve fázi odpovídajícího posouzení.
- 37 Zohlednění takových opatření již ve fázi předběžného šetření (screening) by mohlo obecně narušit užitečný účinek směrnice 92/43, a konkrétně fázi posouzení zejména proto, že tato druhá fáze by ztratila svůj účel a existovalo by riziko obcházení této fáze posouzení, která však představuje podstatnou záruku stanovenou touto směrnicí.
- 38 Judikatura Soudního dvora v tomto ohledu zdůrazňuje, že posouzení provedené podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 nesmí být nedostatečné a musí obsahovat úplná, přesná a konečná zjištění a závěry, na jejichž základě bude odstraněna jakákoli důvodná vědecká pochybnost o účincích prací plánovaných v dotčené chráněné lokalitě (rozsudek ze dne 21. července 2016, Orleans a další, C-387/15 a C-388/15, EU:C:2016:583, bod 50 a citovaná judikatura).

- 39 Kromě toho právě z čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 vyplývá, že takové osoby, jako jsou žalobci v původním řízení, mají mimo jiné právo účastnit se řízení, ve kterém se přijímá rozhodnutí týkající se žádosti o vydání povolení pro plán nebo projekt, který může mít významný vliv na životní prostředí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. listopadu 2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK, C-243/15, EU:C:2016:838, bod 49).
- 40 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 musí být vykládán v tom smyslu, že za účelem určení, zda je nezbytné následně provést odpovídající posouzení důsledků plánu nebo projektu pro dotčenou lokalitu, není ve fázi předběžného šetření (screening) namíste zohlednit opatření, jejichž cílem je zabránit škodlivým účinkům tohoto plánu nebo tohoto projektu na dotčenou lokalitu nebo je zmírnit.

K nákladům řízení

- 41 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (sedmý senát) rozhodl takto:

Článek 6 odst. 3 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin musí být vykládán v tom smyslu, že za účelem určení, zda je nezbytné následně provést odpovídající posouzení důsledků plánu nebo projektu pro dotčenou lokalitu, není ve fázi předběžného šetření (screening) namíste zohlednit opatření, jejichž cílem je zabránit škodlivým účinkům tohoto plánu nebo tohoto projektu na dotčenou lokalitu nebo je zmírnit.

Podpisy.